

действий, регулирования и контроля за их организацией, защиты прав и интересов физических и юридических лиц. Основной задачей нотариата является защита и охрана прав и законных интересов физических и юридических лиц, собственности, предупреждения правонарушений и др. К основным функциям нотариата относят: правоохранительную, правоприменительную, предупредительно-профилактическую, консультационную и др.

Ключевые слова: нотариат, нотариус, задачи, функции, структура, защита, медиация, нотариальные органы.

Summary

Dosinchuk K. Definition, objectives and functions notaries in Ukraine: some aspects.

The paper deals with issues related to the definition, objectives and functions of notaries. Notary must determine how to set bodies and officials entrusted with the duty of notarial acts, regulation and control over their organization protecting the rights and interests of individuals and legal entities. The main task of the notary is to protect and defend the rights and lawful interests of individuals and legal persons, property, prevention of crime and others. The main functions of notaries include: law enforcement, enforcement, preventive, prophylactic, consulting and others.

Key words: notaries, notary, tasks, functions, structure, protection, mediation, notary organs.

Отримано 25.03.2013

УДК 342.978.76

О. В. КРОТЮК

*Олександр Володимирович Кротюк, здобувач
Інституту держави і права ім. В. М. Корецького
НАН України*

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ОФІЦІЙНОГО З'ЯСУВАННЯ ВСІХ ОБСТАВИН У СПРАВІ В РОЗБУДОВІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Аналізуючи проблематику будь-якого юридичного явища чи процесу, важливо встановити особливості їх ролі та значення. Це надасть змогу з'ясувати: специфіку функціонування явища чи процесу в умовах державно-правового розвитку; роль явища чи процесу у відповідній системі державно-правових інституцій. Зазначені закономірності відіграють принципову роль у науковому дослідженні та вивченні будь-яких державно-правових інституцій, оскільки відображають аксіологічні основи відповідного явища чи процесу.

Відзначаючи важливість та ключову роль принципів адміністративного судочинства, в тому числі й принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі, що обумовлюється повноцінністю реалізації суб'єктами права на захист та всесторонністю розгляду справи адміністративним судом, все ж таки сьогодні виникла гостра потреба переосмислення вказаних питань у контексті удосконалення функціонування принципів. У юридичній літературі вченими вже робилися неодноразові спроби розкрити питання ролі та значення принципів в адміністративному судочинстві. Зокрема, цим питанням присвячені праці А. А. Бутирського, О. В. Когута, Р. О. Куйбиди, О. В. Кузьменка, В. К. Матвійчика, Ю. С. Педька, В. І. Шишкіна та інших дослідників, проте переважна більшість їх наукових робіт, по-перше, має дискусійний неоднозначний характер; по-друге, зумовлюються певними ідеологічними факторами, оскільки обґрунтовувались в різні періоди розвитку державності та судової системи; по-третє, не має взаємоузгодженого характеру.

У процесі вивчення закономірностей розвитку та функціонування принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі в адміністративному судочинстві не можна залишити поза увагою проблематику значення цього принципу у здійсненні судового провадження в адміністративному судочинстві. Вченими також наголошується на принциповості наукового аналізу питань призначення державно-правових явищ, в тому числі й принципів адміністративного судочинства. На думку Г. П. Тимченка, принципи судочинства посідають панівне місце в плані закріплення процесуального статусу учасників процесу, а також руху процесуальної діяльності, збирання процесуального матеріалу. Тому і наукове дослідження принципів адміністративного судочинства зумовлюється значенням процесуального статусу учасників процесу, а також руху процесуальної діяльності, збирання процесуального матеріалу. Отже, і значення принципів адміністративного судочинства як об'єкта наукового дослідження зумовлюється вказаними характеристиками¹. Подібну точку зору обґрунтовує і О. В. Когут, який пов'язує значення принципів адміністративного судочинства з їх регулятивним характером, а також з їх можливістю відображати соціально-економічний та політичний рівень розвитку суспільства², що потребує їх адекватного наукового переосмислення в контексті:

- вдосконалення регулятивного впливу на суспільство;
- забезпечення належного рівня соціально-економічної та політичної розбудови держави.

Оскільки принцип офіційного з'ясування всіх обставин у справі є надзвичайно важливим принципом і має особливості реалізації в адміністративному судочинстві, з позиції системно-структурного підходу до предмета дослідження слід погодитись і підтримати погляди вчених щодо необхідності наукового аналізу ролі та значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі в адміністративному судочинстві.

З огляду на це, метою даної роботи буде узагальнення поглядів вчених щодо розуміння ролі і значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі в адміністративному судочинстві, а також обґрунтування авторського бачення ролі та значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі в адміністративному судочинстві.

Проблема побудови справедливого судового процесу, заснованого на принципах судочинства, важлива, передусім тому, що від її вирішення багато в чому залежить розвиток і вдосконалення процесуального законодавства. На нашу думку, саме завдяки принципам адміністративного судочинства та їх системно-структурному аналізу, тобто визначенню ролі та значення принципів адміністративного судочинства в системі принципу правового регулювання, буде створене теоретичне підґрунтя для подальшого вироблення практичних рекомендації вдосконалення правового регулювання та механізму реалізації принципів адміністративного судочинства в діяльності адміністративних судів України.

Оскільки роль і значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі мають похідний характер від значення принципів права і принципів судочинства в цілому, та практично не розглядалися в наукових роботах сфери адміністративного судочинства, спробуємо проаналізувати погляди вчених, які розглядали особливості значення принципів у праві й у судочинстві в цілому, що надасть нам змогу в подальшому дослідити і питання ролі та значення саме принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі.

В. М. Баландин характеризує значення принципів судочинства в цілому як таке, що походить від принципів права. Саме принципи судочинства визначають: по-перше, систему факторів, що характеризують прояв і зміст процесу; по-друге, фактори, що забезпечують єдність процесу; по-третє, фактори, ступінь реалізації яких є показником правового стану³. У свою чергу О. Ф. Скакун характеризує значення принципів у сфері реалізації права як сукупність засобів закріплення відправних начал та вимоги, які висуваються до поведінки учасників правовідносин⁴. У зв'язку із цим вченим наголошується не лише на націленості принципів у сфері реалізації права, а й на їх сутності, змістом якої є справедливість у правовідносинах. Подібними є погляди й інших вчених про те, що принципи це засіб закріплення основоположних ідей, які виражають сутність, природу та призначення інституту судочинства. В системі судочинства можливо виокремити два напрями реалізації принципів, а саме: загальносоціальний, тобто система вимог щодо встановлення справедливості; нормативно-регулятивний, що являє собою систему вимог відповідності юридичної діяльності положенням закону⁵.

Вчені, оцінюючи роль і значення принципів адміністративного судочинства, робили спроби виокремити ці питання шляхом визнання їх:

– системоутворюючого значення. Це пояснюється тим, що встановлені КАС України, а також Конституції України і Законом України «Про судоустрій України» принципи є тісно взаємопов'язаними і становлять у сукупності систему. При цьому кожен із принципів відіграє самостійну роль, характеризує адміністративне судочинство у цілому або ж окрему стадію адміністративного судового процесу, проте кожен принцип правосуддя виконує свою визначену роль в організації і діяльності адміністративних судів. Ці принципи діють не розрізнено, а в сукупності. Вони об'єднані загальною метою – організувати судові органи і їх діяльність, відповідність їх правопорядку, забезпечити захист від усяких посягань на конституційний лад, політичну й економічну системи, права, свободи і законні інтереси громадян, а також інші соціальні цінності;

– функціонального значення. Це пояснюється тим, що принципи являють собою основні, вихідні, нормативні положення (правила, вимоги, ідеї) найбільш загального характеру, що виражають демократичну сутність правосуддя, і утворюють єдину систему, що визначає організацію і діяльність судової влади щодо виконання завдань, які стоять перед нею⁶;

– критеріального значення. Це пояснюється тим, що принципи не лише визначають зміст правосуддя, а й виступають критерієм правомірності поведінки учасників правовідносин, які виникають у сфері правосуддя;

– ідеального значення. Це обґрунтовується тим, що принципи забезпечують демократичність засад судочинства, наближеність його до найкращих моделей, що склалися у світі. Про це свідчить встановлення такого принципу, як верховенство права (а не традиційне верховенство закону), який очолює всю систему принципів адміністративного судочинства. Справа в тому, що у демократичних державах цей принцип не просто задекларований, а й уже давно створений механізм забезпечення верховенства права, важливим складовими якого є, зокрема, система адміністративних судів.

Окрім того, значення принципів адміністративного судочинства визначається в тому, що вони надають йому (судочинству. – О. К.): якості дійсності правосуддя і навпаки – ігнорування веде до порушення права на судовий захист і, як правило, до неправосудності судових рішень; є ціннісним орієнтиром для надання тлумачення правилам адміністративного судочинства при їх застосуванні, а також усунення в них прогалин; забезпечує єдиний механізм формулювання норм права і їх застосування на практиці тощо⁷.

В юридичній літературі, незважаючи на досить обмежений характер дослідження значення принципів адміністративного судочинства, все ж таки на них також необхідно наголосити. Значення принципів адміністративного судочинства вченими пов'язується з:

- обмеженням (стриманням) дії принципу змагальності⁸;
- захистом прав, свобод та інтересів особи від порушень з боку публічної адміністрації;
- необхідністю закріплення вихідних, нормативних положень, що визначають зміст правосуддя і виступають критеріями правомірності поведінки учасників правовідносин, які виникають у сфері правосуддя, що склалися у світі⁹.

Вченими також наголошується на такому: значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин справи виявляється у тому, що він: по-перше, забезпечує дотримання законності під час розгляду та вирішення публічно-правового спору по суті, надає однакові правові можливості і позивачеві, і відповідачеві відстояти свої законні права, свободи та інтереси; по-друге, цей принцип «урівнює» правові можливості в адміністративному процесі позивача, який намагається захистити свої порушені чи невизнані права, свободи, інтереси, із правовими можливостями відповідача, котрий первісно наділений значним потенціалом (фінанси, корпус юристів, час, доступ до законодавства), аби довести свою правоту чи відстояти свої інтереси в адміністративному суді¹⁰.

Виділяючи ознаки принципів адміністративного процесу, деякими вченими в їх основу закладаються аспекти їх значення. Вважаємо, що таке формулювання ознак принципів є не зовсім вдалим, проте на них слід зупинитися, оскільки вони виражають особливості ролі і призначення принципів в адміністративному процесі в цілому. Так, вчені вважають, що принципи: а) відіграють визначальну роль у формуванні змісту та основних напрямів адміністративного процесу; б) виражають типові особливості здійснення адміністративного процесу; в) містять вимоги, які мають бути враховані суб'єктами адміністративних процесуальних відносин та адміністративним судом під час розгляду публічно-правового спору; г) відтворені у Конституції та законах України, впливають або з окремих правових норм, або формулюються на основі норм певної галузі права і пов'язані з іншими принципами, що регулюють суспільну поведінку людей; д) є результатом наукового пізнання, практична дія принципів повністю визначається ставленням до них людини; є) є важливим для розуміння сутності адміністративного процесу; ж) комплексно застосовуються у судовій практиці, між собою взаємопов'язані та взаємообумовлені; з) утворюють структурний конгломерат, що становить ідейну основу діяльності публічної адміністрації та її посадових осіб щодо задоволення публічних інтересів; і) є об'єктивними категоріями, не залежать від ставлення та побажань окремих осіб, спираються на діалектичний закон розвитку; й) спрямовані до законодавця, зокрема формулюванні правил адміністративного судочинства.

Все ж таки вченими були здійснені окремі спроби дослідити значення принципів в адміністративному судочинстві у цілому та принципу офіційного з'ясування обставин у справі зокрема. В юридичній літературі здійснюється характеристика значення принципу офіційного з'ясування обставин у справі як явища загального, якому властиве функціональне призначення всіх принципів адміністративного судочинства в цілому, так і особливого значення, що відображає його індивідуальність. Зокрема зазначається, що:

- загальне значення принципів адміністративного судочинства полягає в тому, що їх втілення у судочинстві надає йому якості правосуддя і навпаки – ігнорування веде до порушення права на судовий захист і, як правило, до неправосудності судових рішень. Крім того, принципи є також ціннісним орієнтиром для надання тлумачення правилам адміністративного судочинства при їх застосуванні, а також усунення прогалин у них;

- спеціальне значення принципу офіційного з'ясування обставин у справі полягає в тому, що сам принцип визначає активну роль суду і за своїм змістом обмежує дію принципів загальності і дисциплінованості. Наявність принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі зумовлена специфікою публічно-правових відносин, яка полягає у тому, що в учасників таких правовідносин, як правило, нерівні можливості. Особливістю адміністративного судочинства вважається те, що у судовому процесі особі протистоїть потужний адміністративний апарат. У зв'язку із цим у сторін складаються нерівні вихідні можливості. Щоб збалансувати їх, адміністративний суд повинен відіграти активну роль у судовому процесі з тим, щоб сприяти особі у захисті її прав. Тому адміністративний суд має вжити всіх передбачених законом заходів, щоб порушені владою права були захищені. Така роль суду обумовлена тим, що переважно саме з ними у публічної адміністрації виникають конфлікти або вона не вжила достатніх заходів, щоб цьому запобігти¹¹.

Аналізуючи вищезазначені погляди вчених щодо ролі та значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі в адміністративному судочинстві, можемо зробити висновок, що на сьогодні відсутня однаковість у поглядах вчених-юристів щодо розуміння ролі і значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі, зокрема невизначеним залишається:

- чи має принцип самостійне значення?
- чи є протигагою принципам змагальності та диспозитивності?

Тому нині доцільно узагальнити погляди вчених щодо розуміння значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі. На нашу думку, подальше проведення наукових досліджень проблем принципів адміністративного судочинства, в тому числі й принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі, в контексті проведення реформування правової системи в Україні, вимагає не лише посилення аналізу питань практики реалізації принципів, а й активізації наукових досліджень функціонального призначення принципів. Вважаємо, що значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі можливо узагальнити у межах наступних положень, що становитимуть висновки цієї роботи. Принцип офіційного з'ясування всіх обставин у справі:

- по-перше, відображає сутність та зміст адміністративного судочинства;
- по-друге, встановлює вимогу відповідності адміністративного судочинства вимогам закону та межах наданих повноважень суб'єктам судочинства;

- по-третє, забезпечує збалансування публічних і приватних інтересів в процесі здійснення адміністративного судочинства;
- по-четверте, забезпечує виявлення та всесторонність дослідження обставин у справі, що визначає законність рішень і ухвал адміністративного суду, захист прав, свобод та охоронюваних законом інтересів осіб, які беруть участь у справі, й держави, захист публічних інтересів;
- по-п'яте, сприяє реалізації вимог законності та справедливості у правозастосовній діяльності;
- по-шосте, забезпечує активну процесуальну діяльність суб'єктів адміністративного судочинства;
- по-сьоме, характеризує рівень розбудови та досконалості адміністративного судочинства.

¹ Тимченко Г. П. Принцип процесуальної рівноправності сторін в історичному та теоретичному аспектах / Г. П. Тимченко // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 7. – С. 18.

² Когут О. В. Утвердження принципу верховенства права в нормах кодексу адміністративного судочинства України / О. В. Когут // Часопис Хмельницького університету управління і права. – 2010. – Вип. 2. – С. 171.

³ Баландин В. М. Драма российского закона / В. М. Баландин. – М.: Юрид. лит., 1996. – С. 13.

⁴ Скакун О. Ф. Теория государства и права / О. Ф. Скакун. – Х.: Консум, 2000. – С. 613.

⁵ Иванов А. А. Индивидуализация юридической ответственности. Правовые и психологические аспекты / А. А. Иванов. – М.: Экзамен, 2003. – С. 106.

⁶ Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / Ківалов С. В., Харитонов О. І., Пасенюк О. М., Аракелян М. Р. та ін. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2005. – 552 с. // [Електронний ресурс] Режим доступу: www.apelyacia.org.ua/content/statuya-7-principi-administrativnogo-sudochinstva-0

⁷ Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України в 2-х т. / Під ред. В. К. Матвійчука. – К., 2008. – Т. 1 // [Електронний ресурс] Режим доступу: www.apelyacia.org.ua

⁸ Основи адміністративного судочинства в Україні : навч. посіб. для юр. факультетів та юр. клінік / За заг. ред. Н. В. Александрової, Р. О. Куйбіди. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – К. : КНТ, 2009. – С. 43.

⁹ Кузьменко О. В. Адміністративна юстиція в Україні: [Навч. посіб.] / О. В. Кузьменко. – К.: Атіка, 2007. – С. 92.

¹⁰ Адміністративний процес України: навч. посіб. / А. Т. Комзюк, В. М. Бевзенко, Р. С. Мельник; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – К.: Прецедент, 2007. – С. 101.

¹¹ Основи адміністративного судочинства в Україні : навч. посіб. для юр. факультетів та юр. клінік / За заг. ред. Н. В. Александрової, Р. О. Куйбіди. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – К. : КНТ, 2009. – С. 43.

Резюме

Кротюк О. В. Роль та значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі в розбудові адміністративного судочинства України: адміністративно-правовий аспект.

У роботі досліджується проблематика правового закріплення та реалізації принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі в адміністративному судочинстві України. Вивчаються питання загальнотеоретичного та практичного значення, проводиться критичний аналіз стану правового регулювання та практики реалізації принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі в адміністративному судочинстві України. Критично аналізуються положення чинного законодавства, судової практики, вітчизняна та зарубіжна юридична література, присвячена питанням адміністративного судочинства. Автором проводиться дослідження особливостей ролі та значення принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі в діяльності адміністративних судів України, на підставі чого узагальнено авторське розуміння ролі та значення вказаного принципу в процесі розбудови адміністративного судочинства України.

Ключові слова: принципи, принципи права, принципи судочинства, принципи адміністративного судочинства, принцип офіційного з'ясування всіх обставин у справі в адміністративному судочинстві.

Резюме

Кротюк А. В. Роль и значение принципа официального установления всех обстоятельств по делу в становлении административного судопроизводства Украины: административно-правовой аспект.

В работе исследуется проблематика правового закрепления и реализации принципа официального установления всех обстоятельств по делу в административном судопроизводстве Украины. Изучаются вопросы общетеоретического и практического значения, проводится критический анализ правового регулирования и практики реализации принципа официального установления всех обстоятельств по делу в административном судопроизводстве Украины. Критически анализируются положения действующего законодательства, судебная практика, отечественная и зарубежная юридическая литература, посвященная вопросам административного судопроизводства. Автором проводится исследование особенностей роли и значения принципа официального установления всех обстоятельств по делу в деятельности административных судов Украины, на основании чего обобщено авторское понимание роли и значения указанного принципа в процессе развития административного судопроизводства Украины.

Ключевые слова: принципы, принципы права, принципы судопроизводства, принципы административного судопроизводства, принцип официального установления всех обстоятельств по делу в административном судопроизводстве.

Summary

Krotiyk O. Role and importance of the official ascertaining principle of all circumstances of the case in administrative court procedure: administrative and legal aspects.

The article investigates the range of problems of legal fixation and realisation of the principle of official ascertaining of all circumstances of the case in administrative legal proceeding in Ukraine. The thesis examines the questions of common theoretical and

practical significance; it carries out an in-deep analysis of the situation of legal regulation and the practice of the realisation of the principle of official ascertaining of all circumstances of the case in administrative legal proceeding in Ukraine. Critically analyzes provisions of existing legislation and judicial practice, domestic and foreign legal literature on the issues of administrative law. The article is devoted to the role and importance of the official ascertaining of all circumstances of the case in administrative court procedure in Ukraine. This gives author's understanding of the role and importance of the abovementioned principle in the development of administrative court procedure in Ukraine.

Key words: principles, principles of law, principles of court procedure, principles of administrative court procedure, principle of the official ascertaining of all circumstances of the case in administrative court procedure.

Отримано 4.03.2013

УДК 342.951:351.82

М. П. МАРЧУК

Макар Петрович Марчук, ад'юнкт Національної академії внутрішніх справ

КОНТРОЛЬ ТА НАГЛЯД У СФЕРІ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМООВЛЕННЯ

Діяльність у сфері телебачення і радіомовлення потребує не тільки якісної нормативної бази, а й належної реалізації контролю та нагляду, зокрема: за виконанням обов'язків, покладених на телерадіоорганізації, інші суб'єкти інформаційної діяльності, здійснення над ними перевірок з боку публічної адміністрації, надсилання запитів до керівників таких організацій тощо. Крім того, без належного контролю в цій галузі значно ускладнюється процес притягнення до відповідальності порушників медійного законодавства. Тому вважаємо, що повне вивчення особливостей діяльності телерадіоорганізації можливе тільки при здійсненні комплексного аналізу контролю та нагляду в цій сфері відносин.

Питання визначення контролю та нагляду, зіставлення цих понять, варіації їх прояву вивчалися провідними дослідниками з позицій багатьох наук, в тому числі й фахівцями в галузі адміністративного права. Однак одностайної позиції в правовій доктрині все ще не вироблено.

Різні підходи до вивчення поставленої проблеми пропонуються у наукових здобутках В. Б. Авер'янова, О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурки, В. М. Бесчастного та ін. У працях згаданих правників хоч і по-різному трактуються досліджувані поняття, однак усі вони наголошують на тому, що контроль та нагляд є невід'ємною складовою належної взаємодії між суб'єктами будь-якої сфери відносин. Проте стосовно телебачення і радіомовлення вивчення особливостей застосування контролю та нагляду фактично не здійснювалось, що підтверджує необхідність проведення окремого дослідження.

Метою статті є розробка власного підходу до визначення контролю та нагляду, висвітлення основних проблемних моментів пов'язаних з їх застосуванням щодо організацій телерадіомовлення, надання пропозицій щодо шляхів вирішення існуючих проблем, а також здійснення базової класифікації контролю та нагляду в розглядуваній сфері відносин.

Нині контроль став об'єктивною реальністю розвитку соціальної системи та певною мірою характерний для усякого суспільного ладу. Адже демократичні процеси, що відбуваються в усіх сферах нашого суспільства, починаючи із переосмислення ролі держави, кардинальних змін у структурі державної влади та економіки, вносять зміни і в розуміння необхідності контролю як об'єктивного явища їх подальшого розвитку¹. Водночас нагляд є важливою ознакою ліберально-демократичної моделі адміністративного права².

Але в ході розгляду специфічних рис контролю та нагляду нами виявлено значну кількість протиріч та неузгодженостей, які заважають здійсненню їх ґрунтовного аналізу.

Перший проблемний аспект стосується того, що на сьогоднішній день все ще не існує єдиної позиції щодо розрізнення чи ототожнення понять «контроль» і «нагляд» та виділення критеріїв, на основі яких це можна зробити.

У працях багатьох юристів терміни «контроль» і «нагляд» досить часто вживаються в якості синонімічних.

Зокрема, А. В. Міцкевич об'єднує поняття контролю та нагляду за дотриманням законів єдиним терміном «нагляд», наголошуючи, що нагляд здійснюється прокуратурою, судом, правоохоронними органами тощо³. Цієї ж позиції дотримується Д. М. Овсянко, зазначаючи, що деякі органи виконавчої влади можна назвати контрольно-наглядовими, оскільки в окремих випадках майже неможливо відокремити контрольні функції від наглядових⁴.

Непоодинокими є випадки ототожнення контролю та нагляду в законодавстві. Зокрема, яскравим прикладом можна вважати Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». У ньому зазначається, що «державний нагляд (контроль) – діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в межах повно-